

Присвячується Сарі Месле

РОЗДІЛ

1

АРІН РОЗПОВІВ СОБІ ІСТОРІЮ.

Не відразу.

Спочатку не було часу на те, щоб скласти думки у слова. Тоді у його голові було благоговійно порожньо. Йшла війна. Вона слідувала за ним по п'ятах. Арін народився в рік бога смерті і нарешті був цьому радий. Він здався своєму богу, який усміхнувся і підійшов ближче. *«Історії колись вб'ють тебе, — прошепотів він Аріну на вухо. — Тепер просто слухай. Слухай мене».*

Арін підкорився.

Його корабель перетнув море, втікаючи зі столиці. Тепер судно перебувало серед кораблів східного флоту, пришвартованих у бухті його міста. Це були швидкі військові кораблі, над якими тріпотіли прапори блакитних і зелених кольорів — кольорів їхньої королеви. Флот належав Аріну, принаймні поки що. Подарунок дакрійської королеви своїм новим союзникам. Кораблів було не так багато, як хотілося б Аріну. Вони були не так добре оснащені гарматами, як йому того хотілося б.

Але:

«Слухай».

Арін наказав капітану свого корабля пришвартуватися поряд із найбільшим дакрійським кораблем. Віддавши

своєму капітану наказ зайти в доки і знайти в місті двоюрідного брата Аріна, сам він зійшов на борт сторожового корабля. Він підійшов до командира східного флоту Хаша — худорлявого чоловіка з надзвичайно високим переніссям і шкірою кольору бронзи, що виблискувала під променями пізнього весняного сонця.

Арін подивився в очі Хаша — чорні, завжди примружені, підведені жовтою фарбою, що вказувало на його статус. Хаш — флотоводець. Здавалося, він уже знав, що скаже Арін. Житель Сходу ледь усміхнувся.

— Вони наближаються, — попередив Арін.

Він розповів, що валоріанський імператор труїв громадян Геррана через систему водопостачання міста. Імператор, мабуть, послав когось кілька місяців тому в гори, де починається акведук. Навіть із палуби корабля Хаша Арін бачив арочний «хвіст» побудованого валоріанцями акведука. Здалеку він був не чіткий, розмитий і змійкою спускався з гір, несучи щось, що ослабляло герранців, змушуючи їх постійно спати і тремтіти.

— Мене бачили в столиці, — сказав Арін Хашу. — Валоріанський корабель переслідував нас майже до Пустинних островів. Думаю, імператор здогадується, що я знаю про водогін.

— Що сталося з тим кораблем?

— Він повернув назад. Можливо, за підкріпленням і вказівками імператора.

Арін говорив мовою цього чоловіка уривчасто. Він мав сильний акцент, а склади вимовляв швидко, але твердо. Ця мова була для нього новою.

— Імператор завдасть удару зараз.

— Чому ти такий упевнений, що акведуки міста отруєні? Звідки ти дістав цю інформацію?

Арін завагався, не знаючи дакрійських слів, щоб описати те, що він хотів сказати.

— Метелик, — відповів він герранською.

Хаш ще більше зувзив очі.

— Шпигун, — сказав Арін дакрійською, нарешті дібравши потрібне слово.

Хлопець покрутив золотий перстень на мізинці і подумав про Тенсена, свого начальника шпигунів, і про те, що валоріанський корабель, який слідував за ним, міг означати те, що Тенсена заарештували, коли Арін покинув палац імператора.

Старий наполіг на тому, щоб залишитися в столиці. Його могли спіймати. Катувати. Змусити говорити. Арін уявив, що могли б зробити валоріанці... Ні. Бог смерті поклав холодну долоню на думки Аріна і міцно стиснув їх у кулаці. *«Ти не слухаєш, Аріне. Слухай».*

— Мені потрібен папір, — голосно сказав Арін. — І чорнило.

Арін намалював карту своєї країни для Хаша. Він швидко зобразив півострів Герран, виводячи пером контури. Позначив острови, розкидані південніше від півострова, та море між Герраном і Валорією. Він не забув і про Ітрію — великий скелястий острів, що утворив вузьку протоку між ними і краєм півострова.

— Навесні течії в протоці досить сильні. Опиратися їм важко. Важко плисти проти течії. Але якщо прибуде валоріанський флот, то вони виберуть саме цей шлях.

— Вони зайдуть у протоку, в якій важко керувати кораблем? — у голосі Хаша чувся скептицизм. — Вони могли б обігнути три острови і повернути на північ, щоб обійти весь півострів на шляху до твого міста.

— Це займе більше часу. Торговці люблять цю протоку. О цій порі року течії найсильніші і підганяють кораблі з Валорії достоту на поріг Геррана. Течія швидко пронесе їх через протоку. Імператор розраховує атакувати ослаблене місто. Він не очікує опору. Тож не бачить причин чекати на те, що йому так хочеться отримати просто зараз. — Арін торкнувся пальцем східної частини острова Ітрія і краю півострова на карті. — Ми можемо сховатися тут, половина флоту розташується на сході від півострова, половина — на східній

стороні острова. Коли валоріанський флот опиниться в протоці, то прибуде до нас досить швидко. Ми атакуємо їх з обох боків. Вони не зможуть відступити, яким би не був напрям вітру. Якщо вони спробують повернутися у протоку, течія просто відносить їх назад.

— Ти нічого не сказав про їхню чисельність. У нас не такий великий флот. Обійти валоріанців із флангу — значить розділити наш флот навпіл. Ти коли-небудь брав участь у морському бою?

— Так.

— Сподіваюся, ти не маєш на увазі того, що сталося в бухті під час повстання першого дня зими?

Арін промовчав.

— Це трапилося в бухті, — посміхнувся Хаш. — Гарненька колиска з легким вітром, щоб приспати немовлят. Там легко маневрувати. А зараз йдеться про битву у відкритому морі. Ти пропонуєш ослабити наш флот, розділивши його навпіл.

— Я не думаю, що валоріанський флот буде великим.

— Ти не *думаєш*.

— У цьому немає необхідності. Навіщо великий флот, щоб атакувати місто, населення якого немов впало в летаргічний сон? Місто, — багатозначно сказав Арін, — у якого, на думку імператора, немає союзників.

— Мені подобається ідея несподіваної атаки. Мені подобається думка про те, що валоріанці опиняться у нас в лещатах. Але твій план спрацює тільки в тому разі, якщо імператор не послав флот, що значно більший за наш і зможе легко потопити всі наші кораблі. Це спрацює тільки тоді, якщо імператор дійсно не знає, що Дакра, — у голосі Хаша було чути несхвалення, — тепер твій союзник. Імператор Валорії захотів би зруйнувати такий союз, продемонструвавши свою військово-морську міць. Якщо він дізнається, що *ми* тут, він може послати весь валоріанський флот.

— Тоді підійде бій уздовж протоки. Якщо тільки ти не хочеш, щоб вони напали на нас тут, у затоці.

— Я керую цим флотом. У мене є досвід. Ти майже хлопчик. Хлопчик-чужинець.

Коли Арін знову заговорив, це були не його власні слова. Це його бог підказав йому, що говорити.

— Коли твоя королева доручила тобі йти з твоїм флотом у Герран, кому вона надала останнє право наказу? Тобі чи мені?

Обличчя Хаша запашило від люті.

Бог Аріна всміхнувся йому.

— А тепер ми відпливаємо, — наказав Арін.

Води на схід від острова Ітрія були сапфірово-зеленими. Але Аріну з того місця, де його корабель чекав на валоріанський флот, було видно, як течії, що виходять із протоки, утворюють у морі широко, майже пурпурову смугу.

Він відчував себе так само: немов у ньому містилася і закручувалася, як вир, темна сила. Вона текла по крові аж до кінчиків пальців і зігрівала його. Вона розширювала його груди з кожним вдихом.

Коли перший валоріанський корабель вигулькнув із протоки, Аріна охопила зловісна радість.

Це було легко. Валоріанці не очікували, вони не підозрювали про союз. Ворожий флот був не більшим за їхній. Протока була досить вузька, тому валоріанські кораблі заходять у води Геррана по два. Їх було легко захоплювати. Східний флот атакував їх з обох боків.

Гарматні ядра пробивали корпуси суден. Батарейні палуби були оповиті чорним порохом димом. Стояв такий чад, немов згоріло мільйон сірників.

Арін скочив на борт першого валоріанського корабля. Здавалося, він спостерігає за всім цим ніби збоку. Бачить, як його меч розсікає валоріанського моряка, потім ще одного, і так доти, доки клинок не став червоним. Кров пирснула йому до рота. Арін не відчув її смаку. Не відчув, як його кинджал встромляється в чийсь кишки. Не здригнувся, коли ворожий меч пробив його захист і розсік біцепс.

Бог Аріна вдарив його по обличчю.

«Будь уважніший», — вимагав бог смерті.

Арін так і зробив, і після цього ніхто не зміг дотягнутися до нього.

Коли врешті все скінчилося та уламки одних валоріанських кораблів почали зникати під водою, а решту було захоплено, Арін знову зміг бачити ясно.

Він кліпнув очима, дивлячись на сонце, що заходило на спочинок. Його останні промені були немов помаранчева ковдра, що накрила тіла і забарвила кров у дивний колір.

Арін стояв на палубі захопленого валоріанського корабля. Його дихання стало важким і боляче віддавалося в грудах. Очі заливав піт.

Капітана валоріанського корабля приволокли до Хаша.

— Ні. Ведіть його до мене, — наказав Арін.

Очі Хаша запалали недобрим вогнем. Але дакрійці виконали наказ Аріна, і Хаш не перешкодив їм.

— Напиши лист своєму імператору, — наказав Арін валоріанському капітану. — Напишу йому, що він програв. Напиши, що він поплатиться, якщо сунеться сюди знову. Використай свою особисту печатку. Відправ листа, і я не вб'ю тебе.

— Як благородно, — презирливо сказав Хаш.

Валоріанець нічого не сказав. Він був блідий, навіть його губи побіліли. І знову Аріна вразило те, як репутація валоріанців щодо їхньої хоробрості й честі так рідко відповідає дійсності.

Чоловік написав листа.

«Ти дійсно хлопчик, як каже Хаш? — запитав бог Аріна. — Ти був моїм двадцять років. Я виростив тебе».

Валоріанець підписав клаптик паперу.

«Дбав про тебе».

Папір було згорнуто, запечатано і поміщено в крихтний шкіряний тубус.

«Спостерігав за тобою, коли ти думав, що ти сам».

Капітан прив'язав тубус до лапки сокола. Птах був надто великий як для боривітра. На ньому не було характерних відмітин, як у інших. Птах схилив голову і подивився на Аріна скляними очима.

«Ні, не хлопчик. Чоловік, створений за подобою моєю... Той, хто знає, що не може дозволити собі проявити слабкість».

Сокіл злетів у небо.

«Ти мій, Аріне. Ти знаєш, що повинен робити».

Арін перерізав валоріанцю горло.

Це сталося, коли Арін плив додому в бухту свого міста. Його волосся стало цупким від засохлої крові, і його одяг зашкаруб. І ось саме тоді в його душу і прослизнула ця історія. Вона лежала в нього на язиці і танула, як гірка цукерка.

Це історія, яку розповів Арін.

Жив собі хлопчик, який зі страху забився в куток. Одного разу вночі боги бачили, як він, замкнений на самоті у своїх покоях, тремтів, його мало не нудило зі страху. Він чув, що відбувалося в іншому крилі будинку. Крики. Трощіння меблів. Грубі накази, важко було розібрати глухі слова, але хлопчик все й так розумів. Його от-от знудить.

Його мати була десь там, за замкненими дверима. Його батько. Його сестра. Він повинен піти до них. Він сказав це своїм гострим колінам, що стирчали з-під нічної сорочки, коли він сидів, зіщулившись, на підлозі. Він шепотів ці слова, заїкаючись. *«Йди до них. Ти їм потрібен».* Але він не міг навіть поворухнутися. Він так і сидів на місці.

У двері хтось гупнув. Вони здригнулися на петлях.

Двері з тріском відчинилися. Усередину зайшов солдат. Шкіра і волосся його були світлими, а очі — темними. Він схопив хлопчика за кістлявий зап'ясток.

Хлопчик упирався, смикаючись, але це було безглуздо, і він знав, наскільки нікчемними були його зусилля. Він скрикнув і почав махати руками, відбиваючись. Солдат засміявся. Він тряхнув хлопчика. Не дуже сильно, ймовірноше,